

Передплата

на «РУСЛАНА» вносьте:

в Австрії:

на цілий рік . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . 2:50 зр. (5 кор.)
на місяць . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границю:

на цілий рік . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . 8 рублів
або 16 франків
Поодпоке число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові по два рази на тиждень, крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудни.
Редакция, адміністрация экспедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Колерника (Лідога ч. 9.) Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попередне застереження. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звычайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надсланим» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Завзятий Грегр.

Ми подали вже, що пос. Едвард Грегр, зложив мандат до мирової конференції та що сей радикальніший заступник чеського народу не віриє в ніякі переговори з Німцями. Вправді без одної ластівки весна буде, але, псазяк пос. Грегр є виразом радикальної чеської струї, то годі не згадати про річ, яку він виголосив в минулу неділю перед виборцями в Голешевичах. Читателі зрозуміють з сеї річи, о скільки різнять ся погляди крайних чеських елементів від тих поглядів політичних, які заступають такі послі, як др. Енгель, Пацак, Крамаж і другі. Пос. Грегр сказав між иньшими:

Ми хочемо обезпечити наш язык в прилюднім житю, коли противно Німці забажали посягнути за гегемонією над нами і змагають до скріплення державного централізму. — Теперішня конституція стоїть в яркій суперечности з історичним розвитком Австрії і з характером її народів. — Теперішня конституція могла би статись домовиною для чеського народа. — Німці австрійські і позаавстрійські намірили з німецького свого тіла вибити чеський клин, заокруглити границі Германії і верховодити в Європі. — Я розумію Вольфа і Шенерера. Се люди чесні, що отверто кажуть нам: «Не можемо собі ніяк инакше допомогти, як лиш убити чеський нарід». Прочі сторонництва німецькі суть сеї самої думки, але ховають ся з нею. — Австрійські Німці не змінили своєї давної програми, ворожої Славянам, а змінили лиш тактику. Драгонади не мали успіху, тож треба було ужити хитрости, підійти чеський нарід, а плодом сеї хитрости є теперішня мирова конференція. — З конференційної муки не буде однажко хліба. Правительството не змагає до мира, а хоче лишень рушити з міс-

ця парламентарну машину. — Правительството не думає про переведене національної рівноправности. Оно стоїть в суперечности з нашою, основною програмою, котра гласить: «Повна національна независимість! Проч з всякою курателею!» — Дехто хоче знати, що теперішня конференція є послідною пробою санациї центрального парламенту. Добре! Тим лучше! бо відтак треба буде змінити австрійську конституцію в дусі федерацийнім. — Ми не думаємо розбити Австрії, ми стремимо лише до національної свободи і щоб нам звернено наше історичне право. — Хто ні не бере участь в мировій конференції, той помагає ратувати теперішню нам ворожу конституцію. — Помирне Німців з Чехами можливе лише на ґрунті чеського сойму. — Поки правительството не віддасть нам языкових розпоряджень, поти не вільно нам з ним переговорювати. Такої тактики придержували ся Німці в ері гр. Туна. Они не відступили від обструкції і не приймали ніяких запросин до переговорів, поки не відкликано языкових розпоряджень. — Для Чехів нема місця у Відні. Чехи мають дбати про неподільність чеського королівства. Німецька мова не сьміє мати ніяких прерогатив, а політики наші мусять мати засєдно на оці ті наміри Німців, що по Садовій, в мирі в Нікольсбургі, домагали ся розриву Чехії на національні області, щоб відтак німецьку область прилучити до Германії. — Ми, радикальні Чехи — закінчив др. Грегр — будемо щільно слідити за розвитком віденської конференції, не зложимо оружя, бо може небавом треба буде за єго взятись.

Рускі емігранти в Аргентині.

(Конець).

«Відвідав недавно осаду повномочник посольства австрійского (chargé d'affaires) в Buenos

Aires барон Бені Раковский. На єго привяте виставлено триумфальну браму, на котрій були фани: польська, австрійська, аргентинська. Ми довідались, що барон бажає, аби говорити до него по німецьки, отже ми мусіли у споду нашого короткого «Witaj» помістити: «Willkommen». Немило нам було говорити по німецьки, бо думано, що барон, міркуючи по єго славянським імени, розуміє по польськи. Ще гірше роздразнила нас денунцияция, на котру собі дозволило кількох «юдів», звертаючи увагу губернатора п. Lopusse, що виставлене хоругви польської побіч австрійської може бути обидою для ц. к. австрійского повномочника, але я єго коротко і енерґічно успокоїв. Як то я вже в иньшій листі писав — каже дальше кс. Ц., — осадники наші, походячі зі *всхідної Галичини*, не уважають себе за належачих до нашої (польської) народности, але мають себе за Австрійків («jo ne Polak, jeno Ostryjok») і з обуренєм слухають, коли їм говорить ся о «Polsce», а вже наші барви «народові» (польські) *дразнять їх*, як червона барва биків і индиків. Длятого кілька «wiarusów z zaboru pruskiego i rosyskiego» прийшло того дня надзвичайно чуйно стережи хоругви польської, щоб не впала жертвою «bezcznej parafisei jakiego zascofanego rusk-o-ostryjackiego gorliwca».

В дальшій часті пише кс. Циналевский:

«Барон Раковский розпитував о відносини в осаді і дивував ся дуже, коли я між иньшим оповів єму, що в місцевій школі правительственній, до котрої ходять діти осадників — w szesn znaczna część Rusinów — не учать языка польского. (Що не учать руского, не дивував ся п. барон, впрочім не дивує ся сам автор!) Барон запевнив, що постарась, аби ксьондзови Ц. даю науку польского языка. Барон — каже дальше кс. Ц. — був також на засіданю товариства «katolicko-polnietezego», похвалив спосіб нашого спільного поучування себе.

Казав подати собі, які недогоди мають колоністи, які перешкоди, і записував все старанно. Під конець засідання, вже при виході, кілька патриотів «rusko-ostryjackich» *вирвало ся*

ВОЛОДИМИР КОРОЛЕНКО.

СУДНИЙ ДЕНЬ.

(Йом кіпур).

(Далі).

V.

Довго, обидва — і бідний жид і чортяка — лежали на греблі зовсім не двигаючи ся. Місяць став вже червоніти, заходити і повис над лісом, наче ждав тільки, що то буде далі. На селі крикнув хриплючий півень, гавкнула разів зо два якась собака, якій мабуть приснив ся поганій сон. Але ні другі півні, ні другі собаки не відкликнули ся, мабуть до світа ще було чимало часу.

Мірошник перетрусив ся і почав вже думати, що се все йому приверзло ся, тим більше, що на греблі зовсім стемвіло і не можна було розібрати, що там таке чорніє на середині. Але коли долетів од села одинокий крик півня, в купці щось заворушило ся, Янкель підняв голову у ярмульці, потім оглянув ся і тихенько по журавлиному, підіймаючи худі ноги в самих пачохах, спробував утікати.

— Єй, єй! придержи його, а то-ж утече! — трохи було не крикнув зляканий мірошник, та

побачив, що чорт вже ухопив шинкаря за довгу полу.

— Стривай — сказав він, — ще рано... Чи бач, який прудкий! Я не встиг ще відпочити, а ти вже зібрав ся далі. Тобі то добре, а мині як таскати тебе такого здоровенного.

— Ну, — сказав жид, силуючи ся вирвати од полу, одпочивайте собі на своє здоровле, а я до своєї корчми і пішки піду.

Чорт аж підняв ся.

— Що таке?... Що я тобі у балагули*), чи що, наняв ся возити тебе з шабаси до дому, собачий сину? Ти ще жартуєш.

— Які можуть бути жарти, — відповідав хитрий Янкель, прокидуючи ся, наче він зовсім не розуміє, чого від нього треба чортяці.

— Я вам дуже дякую за те, що ви мене донесли сюди, а відси я дійду і сам. Се навіть зовсім недалеко. Пощо вам турбовати ся.

Чорт аж підскочив від злости. Він якось затріпав ся на однім місци, мов курка, коли їй відріжуть голову і в мить підбив Янкеля кри-

*) Балагули — відомий у Західному краю виключно жидівський еквіпаж, щось схоже на жидівський диліжанс: довгий віз замкнутий полотняним верхом, запряжений парюю коний; вони буває ранком набиті жидами і їх бебехами. Балагулою зоветь також і візник.

(Ув. автора).

лом, а сам знов прийняв ся дихати, наче ковальський міх.

— От-таке! — подумав собі мірошник. — Хоч воно, може і гріх хвалити чорта, а сього я таки все похваляю: сей видко свого не випустить.

Янкель, присівши, почав дуже голосно кричати. Тут вже й чорт не міг нічого вдіяти, звісно, що поки у жида душа держить ся, доти йому ніяким побитом не замкнеш горлянки, все буде голосити.

— Та що товку, — подумав мірошник, оглядаючи ся на пустий млин. — Підсипка тепер гуляє собі з дівчатами, а то й лежить де-небудь паний під тивом.

У відповідь на жалібний плач бідного Янкеля тільки сонна жаба квакнула в болоті, та буяй, нічна проклята птиця, прокинувся в очереті і бухнув разів зо два мов у порожню бочку: бу-у, бу-у!... Місяць, неначе перекованим ся, що діло з жидом скінчене, зайшов зовсім за ліс, і на млин, на греблю, на річку впала густа темрява, а над ковбанею закурился білий туман.

Чорт затріпав безжурно крилами, потім ляг знов, позакладав руки за голову і усміхнувся ся.

— Кричи, скільки хочеш. У млині пусто. — А ви почім знаєте? — забурмотів жид і не переставав голосити, обертаючи ся вже прямо до мірошника.

з якимсь імном, відкривши голови, що і барон учинив. Питав він мене, що значить сей сьпів, але я єму на се не умів відповісти. Вкінці внесено кілька „wivatów“, а я користаючи з загального одушевлення, підніс оклик «niech żyje Polska», а всі присутні грімко повторили. (Чи той оклик зрозумів п. барон, автор не згадує). Барон перебув на кольонії цілий тиждень, навідував мешканя і поля осадників і обіцяв, о скільки се від него буде залежати, звернути туди найсильніший вплив емігрантів. Конзуль забрав з собою багато фотографічних знімків, так з Apostoles, як і з других місцевостей в Missiones, о котрих, вернувши до Європи, хоче мати виклад у Відні. »О скільки можна було пізнати — каже кс. Ц., — думаю, що не тільки справа розвою осадки, але також наша справа польска в Apostoles, в тіснім сего слова значіно, може по нїм надїяти ся у аргентинського правительства успішної опіки».

З сего ясно видко, що в Аргентині є багато осадників-Русинів, котрих автор називає згідно «rusko-ostryjackimi» патріотами. Видко також, що він старає ся переробити їх на Поляків, та вони інстинктивно не дають ся і чей Бог дасть, що їй не дадуть ся!

За „Буровиною“.

З політичного поля.

В президії ради міністрів відбуло ся в середу пополудни перше засіданє чеського відділу мирових конференцій, на котрім явили ся всі представителі стороництв з Чех а з правительства міністер-президент Кербер, міністер судівництва Спенс-Боден, міністер для Чех Резек і секц. шефи Кляйн, Штумер і Сагасер. Міністер-президент подав передовсім до відомости застереженє групи німецьких націоналів проти заведеня другого языка краєвого в Хебскім окрузі і Ап. Відтак замітив, що посол др. Затка, що вчера вперше прибув на засіданє, прилучає ся до відомої заяви д-ра Енгля, зложеної на першім засіданю. Опісля відкрив міністер-президент короткою промовою наради над управильненєм языкової справи в автономічних властях в Чехах. Відбула ся вельми широка розправа, в котрій всі присутні промовляли, але до порозуміння не дійшло. Для подрібнішого обговореня справи вибрано підкомітет з 16 членів а іменно: гр. Букоа, Пацака, Шварца, Сляму, Затку, Функого, Бернрайтера, Прадого, Руса і Пергельта. Підкомітет збирає ся нині о 3-ій пополудни. Слідуюче засіданє чеського відділу мирової конференції відбуде ся нині о 10-ій перед полуднем. Предметом нарад буде зміна виборчої ординації для Чех.

На засіданю моравської конференції в середу домагав ся др. Жачек, щоби зараз переведено розправу над языковим питанєм, однак

— Пане мірошнику, ой, пане мірошнику! Срібний, золотий, брилянтовий пане! Зробіть ласку, вийдіть сюди на одну коротеньку хвиличку і скажіть тільки три слова. А я би вам за се подарував пів довгу.

— Увесь буде мій! — сказало щось у голові у мірошника.

Жид перестав кричати, повісив голову і заплакав гірко-прегірко.

Минуло ще де-кілька часу. Місяць зовсім вже сховав ся і останні відблиски погасли вже на самих високих деревах. Усе на землі і на небі, здавало ся, заснуло самим міцним сном, ніде не чутно було ані жадного крику, тільки жид тихо плакав, промавляючи:

— Ой, моя Суро, ой мої дітки, мої дрібні дітки!...

Чорт відпочав трохи і сів ще таки зігнувши ся на греблі. Над дреблею, хоч було і темно, мірошник ясно побачив пару рогів, як у молодого теляти, що так і вирізали ся на білому тумані, що підіймав ся з річки.

— Зовсім наш! — подумав мірошник і почув себе так, мов проковтнув щось дуже холодне.

В сей час він помітив, що жид штовгає чорта ліктем.

(Далі буде).

сему оперли ся німецькі відпоручники, заявляючи, що се буде можливе тоді, як правительство предложить начерк языкового закона. На домаганє, щоби правительство зараз предложило сей начерк, відповів міністер Спенс-Боден, що начерк ще не є вповні уложений; установлено отже понеділок яко наконечний речинець. На тім вчера закінчено моравську конференцію. Міністер Спенс-Боден зазначив, що не може заporučити, чи правительство буде в спроможности вже на понеділок виготовити начерк закона. Уповажнено отже підкомітет, вибраний моравскою мировою комісією, щоби зібрав ся в Берні, там обговорив свої предложеня, і компромісове внесене представив на повнім засіданю моравської мирової комісії.

Вчера появил ся урядовий комунікат мирової конференції, котрій стверджує, що на вчерашній спільній конференції послів чесько-народних і послів чеських фєвдалів з Чех і Моравії обговорювано спільну тактику, якої всі держали ся на вчерашній пополудневій конференції секційній для чеських справ. Притім стверджено згідно, що нема ніяких річевих різниць, а тим менше якогось конфлікту між народно-чеськими а фєвдальними послами. Причина, для якої заява д-ра Енгля не була сучасно видана іменем фєвдальної шляхти, є лише чисто формальної натурі — бо годі було засягнути в тій цілі призову консервативного чеського клубу. Моравські члени конференції здавали відтак справу з ходу передвчерашної розправи в секції моравській. По нарадах, що ствердили згідність поглядів, ухвалено внести, щоби на засіданях одної секції могли прислухувати ся також члени другої секції. Відтак обговорювано тактичні питання.

Після найновіших вістий збере ся рада державна 19. с. м. на 4—5 тижнів, відтак ще в марці будуть радити краєві сойми аж до великоднє, опісля збере ся знов рада державна на довшу сесію. Раді державній будуть предложені начерки економічно-суспільної основи, між иньшими що-до скороченя часу робочого в копальнях. Крім того має рада державна обрэдувати над побором рекрутів, квотою, вибере делегації, займе ся індемнізацією угоди заключеної на основі §. 14.

»Politik« з 6. лютого не ворожить успіху мировій конференції по тій причині, що в конференції не взяли участи німецькі націоналі, за котрими (а не за лібералами) стоїть переважна частина німецького народу. З націоналами знов годі миритись Чехам, позаяк се сторонництво в своїй зеленєсвятній програмі просто знехтувало основні принципи австрійської конституції і противить ся засадничо національній рівноправности. »Politik« дементує притім вість, подану з Відня до всіх дневників, будьто межі чеською шляхтою а молодоческими послами прийшло до роздору. Чеська шляхта ддятого не зсолідаризовала ся з заявою д-ра Енгля, зложеною на першім засіданю конференції, бо не мала до того уповажненя від клубу чеської шляхти. Гр. Пальфі, кн. Фр. Шварценберг і гр. Букої годять ся однакж в цілости на змість заяви д-ра Енгля, котрий, як звісно, бажав би теперішню хвилику з'ужити на управильненє языкового питання у всіх коронних краях і не взяв на себе ніякої одвічальности, що чеські посли в парламенті будуть голосувати за ухвалами конференції. »Politik« не радить притім правительству, скликати вже тепер парламент, бо умі сторючих сторін ще дуже огірчені.

»Grazer Tagblatt«, орган стирійських націоналів, каже на тему конференції: Правительство, Чехи і ми Німці знаємо, що конференція не буде мати ніякого позитивного висліду, позаяк Чехи ставлять неосушимі постуляти (?), а німецькі члени конференції бачать ясно, що языковий проект для Морави, вироблений Спенс-Боденом, подібний як дві каплі води до языкових розпоряджень гр. Баденього. В проєкті тим вимагає ся від урядників знаня обох краєвих языків (!). Конференція розібе ся на моравськім питаню і на постуляті Чехів, щоби чеські поданя принимали німецькі уряди. Німці з'уміють знищити ті забаганки правительства.

Пос. Шпіндлер (Чех) пише в »Podgrapan-і«: Чехи мусять домагати ся управильненя языкових відносин, на Шлеску і навіть в Долішній Австрії. Наколи би конференція повелась, то

був би се перший прояв, що правительство намірило перевести те все, що заключає ся в 19. артикулі основних державних законів. Не лише німецька мова, але всі не-німецькі мови мусять бути рівноуправнені.

З Парижа доносять, що французска дипломатія віднесла побіду над Англією в Китаю. Міністер заграничних справ, Делькас, довів іменно до того, що китайське правительство розширило концесії французскі в Шангаю — проти волі Англичан.

НОВИНКИ.

— Скоро змякли. Академічна молодіж умістила в »Дьль« таку заяву: »Послідні загальні збори товариства »Просьвіта«, опозиція проти предложеного проєкту зміни статута витворили опінію що академічна молодіж прийшла на Збори задля демонстрованя проти товариства »Просьвіта« і голови его Романчука. Осуд сей відбив ся передовсім у статі »Дьла« п. з. »Поступова« молодіж? (ч. 17) в супроводі традиційних інвектив, які систематично появляють ся у »Дьль-і«, коли де-не-будь молодіж розійдесть ся в гадках із старшим поколінням, а знайшов свій pendant у »Галичанин-і«. З огляду, що »Дьло« мало на меті інформувати провінцію про вихід сих загальних Зборів »Просьвіти« і з тим дискретувати академічну молодіж в очах сеї провінції, — українська львівська академічна молодіж, університетска і технічна, на довірочнім зборі дня 4. н. ст. лютого однодушно сконстатувала, що:

1) академічна молодіж на загальних Зборах тов. »Просьвіта« не виступала проти товариства »Просьвіта« взагалі, а спеціально проти заслуженого голови того Товариства, проф. Романчука;

2) опозиція, яку вела академічна молодіж на Зборах, не сама, але й із иньшими старшими людьми, була викликана виключно реальними обставинами, себ-то проєктом зміни статута, котрий то проєкт академічна молодіж уважала, уважає й уважати-ме дуже шкідним народньо-му ділу;

3) резигнація проф. Романчука з уряду голови тов. »Просьвіта« уважаєть ся наслідком непорозуміння і справою дуже шкідною для самого загально-народнього Товариства;

4) певні схибленя на пункті парламентаризму, які проявили ся на сих загальних зборах, не виходили лише від академічної молодіжи, і що більше, противна сторона теж не без значної вини в тій справі.

Вкінці вибрано чотирох відпоручників, котрим велено повисшу заяву подати до відомости проф. Романчуку і просити его, щоби він узяв назад свою резигнацію.

Відпоручники були того самого дня у проф. Романчука, котрий прийняв сю заяву з вдоволенням до відомости і сконстатував, що теперішні відносини академічної молодіжи до товариства »Просьвіти« і до нього, як голови тогож товариства, не можуть бути більш перешкодою для дальшого его проведу в товаристві »Просьвіта«.

Отсей комунікат рішено на довірочнім зборі дня 5. н. ст. лютого подати до загальної відомости і висказати при тім жаль, що провінціоальні Русини могли-б набрати хибного розуміння про сей виступ академічної молодіжи, даючи повну віру згаданій статі »Дьла«.

У Львові дня 5. н. ст. лютого 1900.

За львівську академічну молодіж:

Євген Косевич, студ. прав.,

Михайло Крушельницький, студ. філософ.,

Володимир Старосольський, студ. прав.,

Ярослав Стефанович, студ. політехніки,

Стефан Томашівський, студ. філософії.

По тій заяві і по висилці окремої депутації до посла Романчука з сторони молодіжи, п. Романчук також змяк і рішив ся на дальше остатись головою товариства, в чім »Дьло« добачає радше »вплив его абнегації і жертви для добра товариства, чим за результат заяви молодіжи«. З сего виходило би, що заява молодіжи була безпредметова і злишна.

— **Stowo polskie** затривожило ся. Заява д-ра Енгля на мировій конференції, що Чехи будуть обстоювати потребу поладнаня языкового питання не лише в Чехах і на Мораві, але також у всіх австрійських краях о мішанім населеню, затривожила Stowo polskie. Оно пише в тій справі: »Nasz přítel i spojenec, Młodoczech Engel rozpuścił buzię i jednym tchem napłócił tyle nonsensów; ile się tylko w tym czasie zmieścić mogło. Naprzód tedy oświadczył szef Młodoczechów, że nie przyszedł się godzić, lecz przyszedł się »informować«, co nie ma żadnego sensu, a następnie zapowiedział nam, że wtedy tylko zgodzi się na ustawę językową dla Czech, jeżeli będzie regulowany język urzędowy w innych prowincjach, w których żyją dwie narodowości. To znaczy, mówiąc wyraźnie, że nasz spojenec grozi nam wywołaniem sporu językowego także i w Galicyi. Jak on go będzie regulował, to wiemy — mieliśmy bowiem doświadczenia liczne importowanych swego czasu braci Czechów na

urzędników w naszym kraju. Argumentacja pana Engla podobna jest do tej, że dlatego, iż wieś się pali na jednym końcu, to zamiast pożar lokalizować, on radzi, aby dla równości podpalić chałupy z drugiego końca. Na szczęście Niemcy stanowią się oparli temu projektowi czeskiemu. Gratulujemy Koła polskiemu jego *spojenców*, a większości autonomicznej jej — autonomii. Przeciw tej metodzie załatwienia sporu językowego w Czechach, musimy się jaknajstanowczyj zastrzedz. Sprawa językowa w Czechach i na Morawach nie ma nic wspólnego z sprawami językowymi gdzieindziej. Byłoby to szalenstwem, dla uspokojenia narodowościowej walki w Czechach, wyzywać ją tam, gdzie jej dotychczas niema. W szeregłości nasz kraj nie czuje żadnej potrzeby nowego regulowania stosunków językowych. Są one już uregulowane reskryptem cesarskim z r. 1869 i nie wymagają na razie dalszej poprawy. Z wyparciem resztek niemieczyny, tułającej się po prokuratorji państwa, po poczcie i kolejach, damy sobie radę sami bez pomocy naszych szanownych *spojenców*. Mniemamy, że Koło polskie zaraz po zebraniu się, zanieśnie uroczysty protest przeciw temu konceptowi młodoczeskiemu i nie dopuści do tego, żeby nasza sprawa łączoną była z zupełnie nam obcą i w gruncie rzeczy nie nas nie obchodząca kwestją czeską. Як бачимо, наші «приятелі», польські ліберали пишуть дуже виразно. W Galicji wszystko w porządku — i basta! З огляду, що наші Русини дуже часто ентузіазмують ся елюкубраціями Słow-a Polsko-go на тему рівноправненя обох народів в Галичині, ми уважали відповідною річю, подати сей уступ в дословнім змісті.

— **I. Загальні Збори** читальні в Корнях, що відбули ся дня 27 січня 1900. Порядок денний: 1. Sprawozdane z діяльности Виділу, 2. Вибір нового виділу, 3. Внесеня членів. — Sprawozdane здав писар Стефан Вербовий, заявляючи, що з причини невідповідного тимчасового місяця читальники не сходили ся точно і в порядку. Аж по уміщеню читальні в новозбудованім, гонтом кригім, домі церковнім наступить належитий порядок. Принято до відомости, що в тім домі церковнім помістив о. Корнило Кузик в просторій комнаті читальню, в решті дому уміщена крамниця, заосмотрена магазином і мурованою пивницею. Подано також о трафіку, крамниця розвиваєсь красно, бо в протягу 1 1/2 місяця, т. е. від часу заложеня до тепер принесла около 60 зр. чистого зиску. Посвячене дому церковного як також читальні і крамниці відбуло ся дуже торжественно при величезнім здвизі народа, при участі мажнєвского хору і оркестри. По нарадах і ріжних промовах гостина і забава, як також сьліви протягались до пізної ночі.

Учасники розійшлись з вдячностю для о. пароха, що про них так щиро дбає з одушевленем і надією на лучшу будучність громади, що просьвіщають ся і тверезять ся. В члені читальні приступило на разі 75 громадян. Каснер подав до відомости, що в тім короткім часі приходу було 8 зр. 52 кр., з чого видано все. — Далше приступлено до вибору нового виділу. Головою вибрано о. Корнила Кузика, котрий з причини, що мешкає пів милі від Корней, буде заступлюваий. 1. заступник: Ілля Сторовяк, 2. заступник: Дмитро Вербовий. Далше вибрано до Виділу: секретарем Стефана Вербового, каснера Юрия Бунду, заступником каснера Гршия Бречка, бібліотекарем Костя Пахолка, заступником Василя Бречка, господарями: Володимира Грцину і Андрия Шевчука, надзирателями: Миколу Твардовского, Івана Ляцкова і Івана Пахолка. Рівнож ухвалено: 1. Засіданя Виділу мають відбуватись щомісяця в найближшу неділю або сьвято по першім. 2. Не членам не вільно сидіти в читальні, ані брати участі в зборах. 3. Позваляти на забаву мають право крім Голови заступники в порозуміню з начальником громади, причім мають старатись, щоби не допускав ся ніхто неморальности, пиянства, галабурд і квіків по селі. 4. Вкладки членські мають складатись щомісяця, або з гори на цілий рік. По покритю всяких видатків в читальні, позістала решта має бути віддана крамниці. 5. Голосне читанє для всіх має відбуватись від 1/27 до 1/28 вечером. Підчас читаня не вільно голосно розмовляти, ані тютюну курити. Хто би того не дотримав або уїмнєв не послушав, має заплатити 30 сотиків. По многолітствіях Монарсі збори замкнуло.

Вербовий, писар.

— **Кардинал Домініко Якобіні**, про смерть котрого ми донесли, не стояв в ніякій родинній звязи з колишнім папским нунцієм у Відни. Від кількох літ заступав покійний папский престол в Лисбоні і зачєслав ся до церковних світил. Смерть его в 63 році жита була тяжким ударом для кардинальської колєгії, як не менше для самого святійшого Отця, котрий до покійного мав особливе довіре і недавно ще іменував его кардиналом-вікарієм Риму. В добре поінформованих кругах уходив Якобіні за наслідника папи Льва XIII.

— **Обманці**. Львівська поліція увязнила оноді якого-то Литвинського, співлика мнимого торговельного заводу під фірмою «Торговельний завод Кияньський, Лтвинський і Силка» у Льво-

ві. Оба ті панове раїли людям всякого рода служби і мантили від бідних людей кавці і кошти за мнїме посередництво, хоч майже ніколи не додержували приречєня. Обманених є значне число.

— **Великі маневри**, т. є. такі, де бере участь два або три корпуси, відбули ся в Австрії послідній раз ще в 1893 р., за жита архикнязя Альбрехта і ген. Шинфельда. В сїм році будуть устроєні такі маневри в Галичині. Проводити ними буде ген. Бек, а тереном їх буде середна Галичина. Головні битви відбудуть ся між Яслом і Кросном, а в тім посліднім місци замешкає кватирою цісар. В маневрах возьмуть участь крім галицких трех корпусів XI. львівского, I. краківского і X. перемиского, також деякі відділи війск з не-галицких корпусів.

— **В справі угляного страйку** зібрав ся в второк (6. лютого) в Течєні мировий уряд, щоби заосередничити між робітниками а властителями копалень. Президент кабінету, др. Кербер, поручив сїм посліднім застановитись поважно над всею справою, котра для держави не може бути рівнодушна. Також і заступник міністерства рільництва, бар. Пражак, старає ся усильно о порозумінє між хлібоподавцями а угляними робітниками. Здає ся, що в парламенті робітничий страйк подасть іменно соціяльним демократам привід до поставленя наглого внесеня на управильневе робітничих відносин. Парлямент повинен означити час денної роботи і висоту плат, котрі властители копалень угля мусять прийняти, бо годі державі здавати ся на добру волю угляних мільонерів.

— **Слуга до всього**. В одній англійській часописи появило ся таке оголошенє: Глядядо слуги до коний, двох коров і поросят. Першеньство має той, хто може учити діти французского і гри на фортепьяні.

— **Підморський тунель**. Ірляндію і Англїю має получить на 24 км. довгий, підводний тунель, що буде починати ся коло Портобелльо, а кінчити ся на острові Мавєс. Глубокість меря виносить в тім місци 152 м. Построєнє тунелю буде коштувати 250 мільонів корон.

— **Процєс проти Сари Бернгардт**. С. Бернгардт набула в 1893 р. від драматичного автора Кістемакєрса его 3-актову штуку п. з. «Марта» і мала в ній грати головну ролю. В 1898 р. розпочато проби, але перервано їх з причини виїзду Сари Б. до Італїї, мимо що всі часописи заповіли представленє на початок минулого року. Автор зажадав звороту рукописи і 6.000 франків відшкодованя, застерєженого в контракті, в разі коли би представленє не відбуло ся в 2 місяці від першої проби. Сара Бернгардт покликувала ся на зобовязаня свої зглядом вдови по Октавію Фоале, якого твір мала виставити, але суд не узгляднив оборони і засудив артистку на заплаченє Кістемакєрсови 6000 франків відшкодованя.

— **Жертви кривоубийства**. В XIX. віці упало жертвою скривоубийства: 8 президентів держав, 2 цісарі, 2 султани, 3 пануючі князі і одна цісарєва. — Дня 22. марта 1802 р. удусили заговорщики, на котрих чолі стояв гр. Пален, паря Павла I. его власною левою в михайловській палаті. — В маю 1808 р. найшов в вязниці смерть через удушенє султан Селім III, на розказ свого наслідника Мустафа IV. — 9. жовтня 1831 р. стрінула смерть президента грецької держави гр. Каподрістаса від штилетів двох скривоубийників в Навплїї. — В червни 1854 згинув під ножами звичайних злочинців кн. Кароль з Парми. — 1860 р. застрілено першого чорногорского князя Данила I. — Дня 14. цєвітня 1856 застрілив зі сцени актор Бєто XVI-ого президента Сполучених Держав півн. Америки, Абрагама Лінкольна. — В 1868 упав жертвою заговору сербський князь Михайло Обринович. — 1870 р. застрілено президента Гаїті, Сальває. — В 1875 р. погиб з рук скривоубийників президент Екватору, др. Гарція Морєно. — В серпни 1876 р. убито в вязниці султана Абдуль Азіса, котрого Магомед принєволив зложити корону. — Дня 2. серпня того самого року погиб від револьверовой кулі з руки волоцюги Гвіто, президент Сполучених Держав Гарфієльд. — 13. марта 1881 р. стратив жите від бомби цар Александр II. — Дня 7. липня упав жертвою заговору презид. републики Сан-Сальвадор, Мердерер. — 24. червня 1894 погиб від штилета італійского анархиста Казєрія президент французской републики, Карно. — 10. верєсєня 1898 р. відобрав Люккєві жите цісарєвії Елисаветі. — Вкінци в минулім році упав жертвою заговору президент одной з меньших републик полудневої Америки.

— **Перський шах**, Моузаффер Діне, вибирає ся в початках марта в подорож по Европі. Вперід має він відбути купелеву курацію на Кавказі, почім поїде до Петербурга, Берлина, Гаїі, Брюксєлі і на париску виставу. До Парижа одержав офіціяльні запросини від президента і перебуде там 15 днів. З шахом буде подорожувати цілий двір з великим везиром на чолі, котрого, як першого своего міністра хоче шах познакомити з європейскими обичаями, в виду намірених реформ, які має шах завести по повороті до Пер-

сії. В подорожі тій возьме мабуть участь другий син шаха Малік Манзур, який перебував минулого року в Парижі.

— **Людський жолудок чи склад зєліза?** Недавно прийшов до шпиталю св. Івана в Новім-Йорку Іван Сазєль 22-літний молодець з прошенєм, щоби єму порадили на бїль жолудка. Лікарі не мало зачудовали ся, коли їм пацієнт оповів історію своего жолудка: Через 3 і пів місяця поликав Сазєль в музею «Діне» перед очима зрительів, гвозді, шпильки, перстєні, ланцужки і тим подібні нестравні річи. По таким апетиті не міг Сазєс взагалі бїльше їсти і просив лікарів, щоби єму випорожнили жолудок. При ужитю звичайних средств удало ся витягнути залєдві ланцуж до замиканя дверий, а всею иньше не рухало ся з місця. Тоді при помочи лучів Рєнтгена сконстатовано, що в жолудку лишив ся ще не малий запас зєліза. В присутности 15 лікарів приступлено, проте до операції, і ввинято з жолудка: мосяжний ланцужок, 2 нїкльові дєвізки, 2 ключі, 6 подвійних шпильок до волося, 120 звичайних шпильок, 10 гвоздів, 2 підкови, і перстєнь зі смарагдом. Операція удала ся і Сазєль приходить звільна до здоровля, однак не є вдоволений з вислїду операції, бо в его жолудку мусить находити ся ще 8 підків, 192 шпильок і кусєнь підставки до лямп.

— **Забобони в Кубанській області** практикують ся ще на широки розміри. Перєсуди, недуги «з очий», «нашептунаня» і т. п. звили собі там гнїздочко і мабуть не скоро виведуть ся. Н. пр. від пропасниці пють розведений кїньський навіз, носять на грудях скіру змий, яку змїї з себе скидають, коли лїнять ся. Носять також на шії записки з замовлюванями. Їдять від пропасниці печєних їжаків і т. д. Щоби жінка любила чоловіка, миють їй голову замовлюваною водою і дають пити її жінці. На весїлях кождий старає ся вибрати собі «многo знаночо-го дружбу», щоби міг спасти молодих від лиха.

— **Ц. к. Дирекция зєлізниць державних у Львові** оповіщує:

З днем 15. січня с. р. отворєно на шляху Львів-Іцкани, поміж стациями Марківці і Отинія, перєстанок «Ворона» для руху особового і пакункового.

Уряджену до тепер тільки для руху особового і пакункового стацию Пшівляки-Понїкла, лежачу на зєлізницї льокальній Штаркенбах-Рохліц в окрузі ц. к. Дирекції зєлізниць держ. в Празі, — отворєно дня 25 січня с. р. для загального руху.

— **Дрібні вїсти**. В Щирцю витягєно зі ставу тіло Івана Барана, що пролежало в воді кілька тижнів. — В Кракові відобрав собі жите револьверовою кулею властитель бїльший посїлостий, Йосиф Матузїньский. — В Струсові застрілив ся підофіцер від драгонів, Ведря.

Посмертна + оповістка.

Григорий Лонкевич, парох в Чєхах коло Бродів, олєського деканата, упокоїв ся дня 7 лютого в 59 році жита, а в 30 сьвяченства. — В. с. п.!

Телеграми.

Відєнь, 8. лютого. Из скликанєм ради державної 19. с. м. будуть іменовані нові члені палати вельмож. Між иньшими буде покликаний Пленер јуїюг, (бувший член коалїційного міністерства).

Відєнь, 8. лютого. Перед скликанєм ради державної не буде мабуть предложений конференціям начєрк язикового закона.

Відєнь, 8. лютого. Між гр. Пальфім і кн. Шварценбергом а д-ром Енглєм відбула ся нарада в справі відомого конфліктю між обома чєскими клубами.

Градец, 8. лютого. Умер тут б. посол до ради держ. і сойму (поет нїм.) Леопольд Морє.

Бєрно, 8. лютого. Намісником Моравії іменований гр. Зірошин.

Париж, 8. лютого. Умер тут Адольф Ротшильд.

Прага, 8. лютого. Посадник Срб (старочєх) прийняв вибір.

Монахів, 8. лютого. Занедужало тут 60.000 осіб на інфлюєнцу, котра страшенно тут ширить ся.

Помимо що вовна і розгар подорожови і матеріали по давних низьких цінах лише спеціалєва робітня і магазин постєли 10-30 **ЙОСИФ ШУСТЕР** Львів, Копєрника ч. 5. Цінники даром

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
		6:10	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова	6:20		до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
		6:50	з Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно	6:15		до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	
		7:10	з Зимної-води	2:08	6:30	до Іцкан (Галацу, Ясс, Букарешту) Сучави	
		7:40	з Янова	2:45	6:30	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа	
		7:55	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия	8:30	8:45	до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)	
		7:44	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче		9:10	до Янова	
		8:05	на дв. головний		9:25	до Підволочиск, Бродів, Гусятин дв. Підз.	
		8:15	з Сокаля, Рави рускої		9:35	до Янова	
1:30		9:00	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.		9:53	до Янова	
		11:15	з Ярослава і Любачова		10:10	до Белзця, Рави рускої, Сокаля і Любачова	
1:50		11:55	з Іцкан, Чернівців і Станиславова		12:50	до Янова від 1. черв. до 15. вересня вкл. тільки в неділі і свята	
		1:01	з Янова		2:15	до Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня включно в неділі і свята	
		1:40	зі Скольного, Стрия, а з Лавочного тільки від 7. вер. до 15. пад. включно		9:45	до Іцкан (Ясс, Букарешту)	
2:20	5:15		з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.	2:55		до Кракова (Відня) Хабівки ч. Ряшів	
2:35	5:40		на дв. голов.		3:05	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
	5:55		з Сокаля, Белзця і Любачова		3:15	до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.	
					3:20	до Зимної води тільки від 7. мая до 10. вер.	
					3:26	до Брухович	
					5:25	до Ярослава	
Ніч							
8:45	6:10		з Кракова (Відня) Самбора, Хирова	12:50	6:21	до Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави	
	6:20		з Іцкан, Сучави		6:40	до Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.	
			з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тільки в неділі і свята		6:50	до Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.	
		7:58			7:00	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша	
		8:15	з Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно		7:10	до Сокаля і Рави рускої	
			з Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.		7:20	до Тернополя дворець головний	
		9:21	з Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.		7:42	дворець Підзамче	
		9:55	з Кракова (Відня, Берлина), Сянока, Пешту		7:47	до Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900	
12:30	10:10		з Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави		8:35	> > > 1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.	
	10:08		з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.		9:10	> > > 1. чер. до 30. жов. в д. і св.	
	10:25		на дв. голов.	2:36	10:40	до Іцкан (Ясс, Галацу), Сучави	
	10:30		з Лавочного (Пешту) Хирова		10:50	до Кракова (Відня, Варшави), Сянока	
	12:10		зі Скольного, Калуша		11:10	до Підволочиск, Бродів дв. голов.	
	3:05		з Підволочиск на дворець Підзамче		11:32	на дв. Підз.	
	3:30		на дворець головний		4:10	до Кракова (Відня, Берлина)	
2:16	6:00		з Кракова (Відня), Самбора, Сянока		5:50	до Брухович від 7. мая до 10. вер.	

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейський рівнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіцьких ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Всілякі
КУПОНИ
і
вильосовані
цінні папери

виплачує без потручення
провізії або коштів

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ
Гіпотечного

— РІК ЗАСНОВАННЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впреосв. Митрол. і Преосв. Еп. **Ординариатам** всіх трех епархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарскі знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках **против шкід огневих.**

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1899 вносить:

Фонд резервовий	245.814	кор.	52	сот.	} 486.145 кор. 92 сот.
Резерва премій	148.480	„	—	„	
„ спеціальна	1.684	„	80	„	
Фонд основний	72.000	„	—	„	
„ емеритальний	18.166	„	60	„	

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услівя обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпроволочно. До кінця 1899 року вносили виплачені шкоди 1,669.565 кор. 38 сот. Поліси «Дністра» приймає **Банк красевий** при пожитках гіпотечних.

На житє можна обезпечитись **через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові**, котре дає найкористнійші услівя, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускім язичі.

Львів, ринок ч. 10. (Дім «Просьвіти»)

Інформації і посередництво до заключеня **ОБЕЗПЕЧЕНЬ ЖИТЕВИХ** в найкористнійших комбінаціях.

Пожитки для членів Тов. взаїмн. обезп. і взаїмн. «Дністеръ» на 2 1/2% і 1% поддєткє на копєта адм.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупні:

Сьвітло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кїл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилас: **КАВУ** по 5 кїл. посялках почт. в ціні по зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко **ВИНО** в 5 кїл. барилках по зр. 3-, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інвші товари по умірених цінах. 78-?

ЛЕВ ЛОПАТИНСЬКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ

Драма з галицького еміграційного руху в 4. актах.

Ціна книжки брошурованої 35 кр.

СВЕКРУХА

комедия в 3. актах з сільського житя.

Ціна книжки брошурованої 30 кр.

БЕАТА і ГАЛЬШКА

історична трагедия в 5. актах — з другої половини XVI. віку.

Ціна книжки брошурованої 40 кр.

Конкурс на мужа

шутка в 5. актах з міського побуту.

Ціна книжки брошурованої 35 кр.

ЯБЛОЧНИКАР

комедия в 1. актї опрацьована після німецького.

Ціна книжки брошурованої 15 кр.

Сольо-терно

оповіданє з льотерійних пригод.

Ціна книжки 15 кр.

На поchtову пересилку 5 кр.

У Львові набути можна в Ставропігійській книгарні.

Хто хоче заробити **400** марок місячно

певно, легко і без ризика?

Нехай шле свою адресу без марки під **V, 21,**
Attonsen Exped. **K. F. Wojtan** Leipzig-Lindenu.

Видає і відповідає за редакцію Стефан Кульчицкий.

З друкарні В. А. Шийковського.